



Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

# **Zaļais publiskais iepirkums (ZPI) un tā piemērošanas pieredze**

**Māris Klismets, Uģis Zanders  
Koordinācijas departaments**



Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

## **Tiesiskais pamats un instrumenti ZPI ieviešanai Latvijā**

- Publisko iepirkumu likums;
- MK noteikumi Nr.353 «Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība»;
- ZPI piemērošanas vadlīnijas;
- ikgadējie informatīvie ziņojumi par zaļā iepirkuma īstenošanu valsts pārvaldē;
- Elektronisko iepirkumu sistēmas «zaļie» katalogi.



Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

## **MK noteikumi Nr.353 «Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība» I**

### **Zaļā publiskā iepirkuma principi:**

- videi draudzīgāks iepirkums;
  - ✓ vides un cilvēku veselības aizsardzības apsvērumi
- kaitējuma novēršana;
  - ✓ vides aizsardzības, cilvēku veselības apsvērumi jāievēro no iepirkuma procesa sākuma
- aprites cikla skatījums;
  - ✓ izmaksas jāvērtē, sākot ar preču iegādes izmaksām, bet ņemot vērā arī to lietošanas, apkopes un aprites cikla beigu izmaksas
- ietekmju uz vidi salīdzinājums;
  - ✓ būtiskākās ietekmes, vadoties no videi un cilvēku veselībai nodarītā kaitējuma lieluma, atgriezeniskuma, ģeogrāfiskā mēroga un citiem faktoriem
- informācija par vides aizsardzības pasākumiem.
  - ✓ prasības un kritēriji precīzi formulēti, objektīvi izmērāmi, atbilstošas atbilstības pārbaudes metodes



Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

## **MK noteikumi Nr.353 «Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība» II**

### **Atbildīgā iestāde:**

- VARAM – izstrādā un aktualizē metodiku, vadlīnijas. Nodrošina atbalstu un novērtējumu;

### **Kontrole:**

- Kontroli par piegādāto preču vai sniegto pakalpojumu atbilstību noslēgtā zaļā iepirkuma līguma nosacījumiem veic nozares institūcija, kuras funkcijās ietilpst nozares uzņēmumu zaļā iepirkuma līgumu izpildes uzraudzība un kontrole;
- Kontroli veic izlases kārtībā vai pēc pasūtītāja pieprasījuma.
- Pasūtītāja, iepirkuma līgumā iekļautie līguma izpildes noteikumi (PIL 60. pants)



## Preču un pakalpojumu grupas, kurām publiskajā iepirkumā piemēro zaļā iepirkuma prasības un kritērijus

### Obligāti (1.pielikums):

- 1.Biroja papīrs
- 2.Drukas iekārtas
- 3.Datortehnika un IKT infrastruktūra
- 4.Pārtika un ēdināšanas pakalpojumi
- 5.Tīrīšanas līdzekļi un pakalpojumi
- 6.Iekštelpu apgaismojums
- 7.Ielu apgaismojums un satiksmes signāli



### Brīvprātīgi (2.pielikums):

- 1.Būvdarbi (biroju ēkas)
- 2.Ceļu būve un satiksmes zīmes
- 3.Ūdens sildītāji siltuma ražošanai
- 4.Dārzkopības produkti un pakalpojumi
- 5.Elektroenerģija
- 6.Klozetpodi un pusuāri
- 7.Koģenerācijas iekārtas
- 8.Mēbeles
- 9.Notekūdeņu infrastruktūra
- 10.Sienu paneļi
- 11.Izlietnes, krāni, dušas uzgaļi un to aprīkojums
- 12.Tekstilpreces
- 13.Transports
- 14.Veselības aprūpes elektriskās un elektroniskās iekārtas



Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

## Metodiskā vadība un uzraudzība

Semināri un apmācības Latvijas  
reģionos par ZPI piemērošanu :

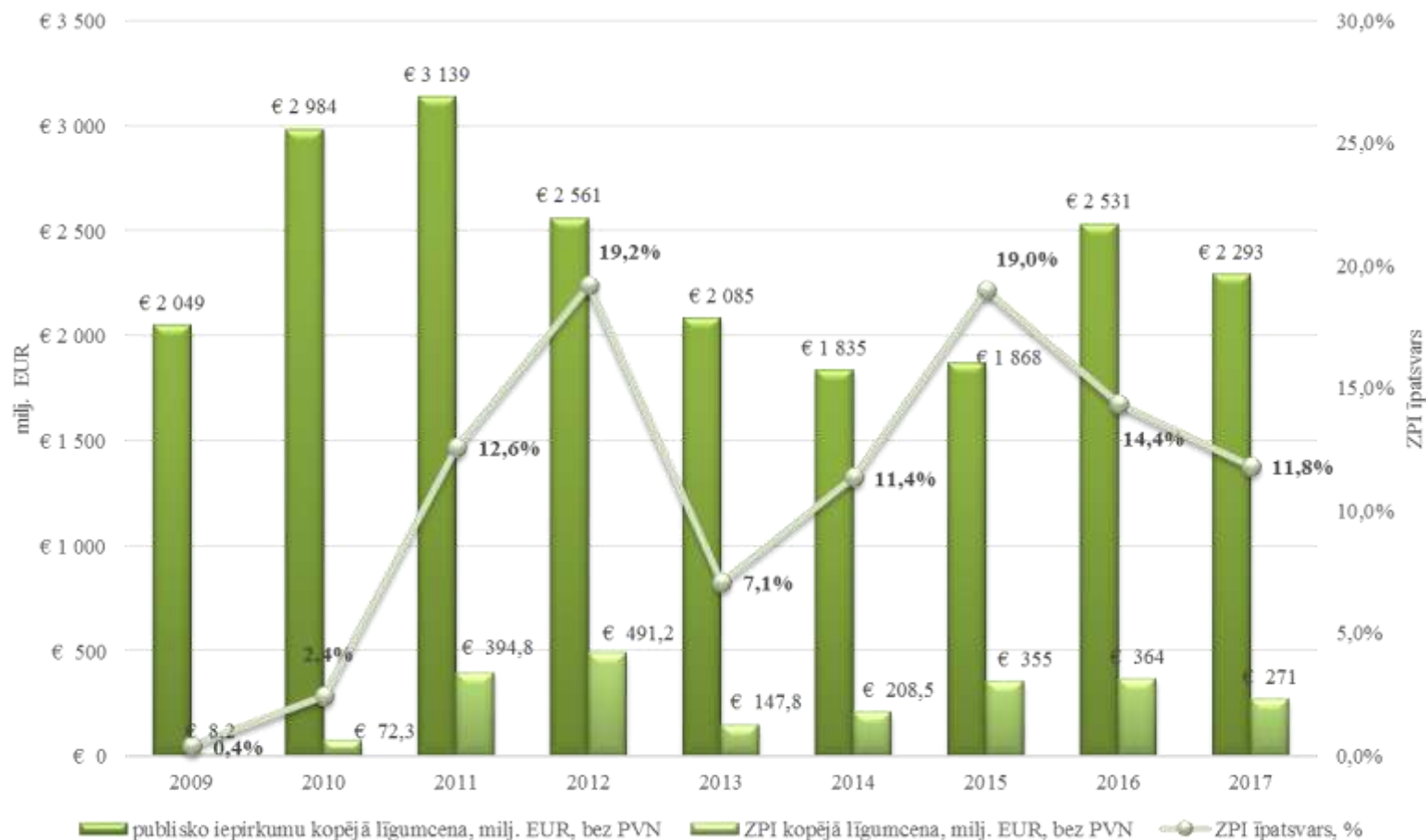
- 2015.gadā – 5 semināri;
- 2016.gadā – 10 semināri;
- 2017.gadā – 5 semināri.
- 2018.gadā:
  - ✓ 2 semināri par pārtikas un ēdināšanas pakalpojumu iepirkumiem (30.10.Rīga; 13.11.Ogre);
  - ✓ 2 semināri par būvniecības iepirkumiem (06.11.Rīga; 27.11.Ogre);
  - ? seminārs par IKT / apgaismojuma iepirkumiem (?11.12.Rīga).

Konsultatīvais atbalsts iepirkumu veicējiem  
[zpi@varam.gov.lv](mailto:zpi@varam.gov.lv)



Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

# ZPI īpatsvara dinamika Latvijā (IUB statistikas dati)

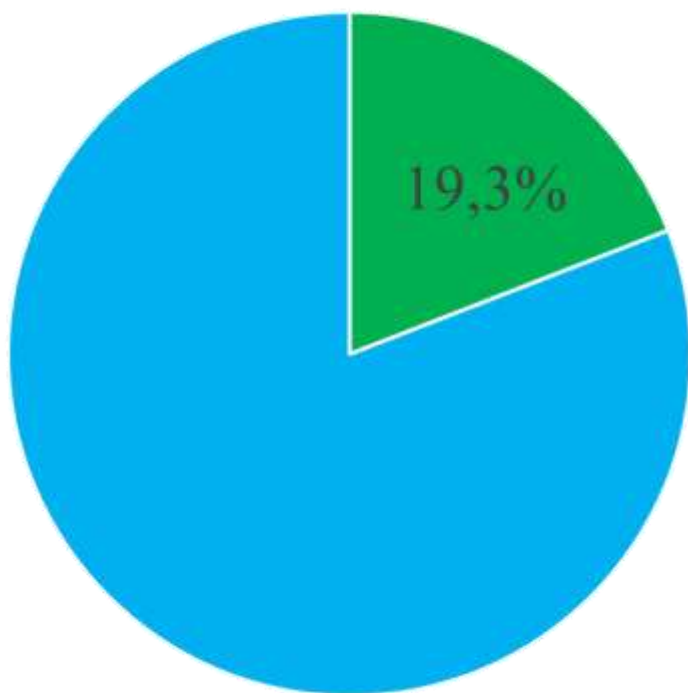




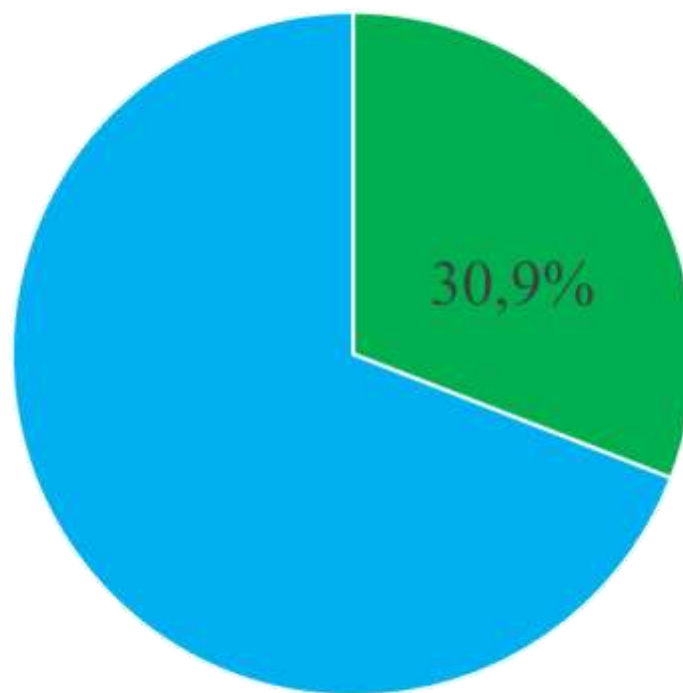
Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

## ZPI īpatsvara tendences 2018.gadā (IUB statistikas dati)

PIL ietvaros veiktie zaļie  
iepirkumi 1-3.ceturksnī:



SPSIL ietvaros veiktie zaļie  
iepirkumi 1-3.ceturksnī:







Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

# Informācijas un atbalsta avoti

## [http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas\\_veidi/zalais\\_publiskais\\_iepirkums/](http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/zalais_publiskais_iepirkums/)

Latviski In english

Vasarā

Rudens

Ziema

Pavasaris

Sākumlapa

Lapas karte

Darbības jomas → Zaļais publiskais iepirkums

Astāgvārds

### Zaļais publiskais iepirkums

[Zaļais publiskais iepirkums](#)

[Normatīvais regulējums un metodiskais atbalsts](#)

[Sadarbības partneru pieredze](#)

[Biežāk uzdotie jautājumi \(BUJ\)](#)

[Informatīvie un audiovizuālie materiāli](#)

[Eiropas Komisijas izstrādātie ieteikumi  
Zaļā publiskā iepirkuma piemērošanai](#)



Zaļā iepirkuma kalkulators

Kas ir Zaļais iepirkums,  
kā tas strādā un kādi ir tā ieguvumi?

Kā atpazīt Zaļo iepirkumu?

Zaļā iepirkuma pieredzes stāsti.

**JAUNUMS!!!**

VARAM aicina uz semināriem par zaļā iepirkuma piemērošanu publiskajos iepirkumos

### DARBĪBAS JOMAS

- [Dabas aizsardzība](#)
- [E-pārvalde](#)
- [Fondi un investīcijas](#)
- [Ilgtspējīga attīstība](#)
- [Klimata pārmaiņas](#)
- [Pašvaldības](#)
- [Publisko pakalpojumu sistēmas pilnveide](#)
- [Reģionālā attīstība](#)
- [Teritorijas attīstības plānošana](#)
- [Ūdeņu pārvaldība](#)
- [Vides aizsardzība](#)
- [Zaļais publiskais iepirkums](#)

### Foto galerija

09.08.-10.08.2018. Forums "Laiks bērniem"





Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

# Informācijas un atbalsta avoti [http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas\\_s\\_veidi/zalais\\_publicskais\\_iepirkums/](http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_s_veidi/zalais_publicskais_iepirkums/)

Vasara Rudens Ziemā Pavasaris

Darbības jomas ➔ [Zaļais publiskais iepirkums](#)

## Sadarbības partneru pieredze

[Zaļais publiskais iepirkums](#)

[Normatīvais regulējums un metodiskais atbalsts](#)

[Sadarbības partneru pieredze](#)

[Biežāk uzdotie jautājumi \(BUJ\)](#)

[Informatīvie un audiovizuālie materiāli](#)

[Eiropas Komisijas izstrādātie ieteikumi  
Zaļā publiskā iepirkuma piemērošanai](#)

[Zaļā publiskā iepirkuma atbalsta institūcijas inovatīvām un ilgtspējīgām institucionālām pārmaiņām / GreenS \(Rīgas plānošanas reģions\)](#)

- Projekta "GreenS" ieteikumi iepirkumu speciālistiem (20.02.2018.)
- Sadarbības memorands ar Rīgas Plānošanas reģionu, lai sekmētu pozitīvu sadarbību "GreenS" projekta ieviešanas laikā un pēc projekta

[Ilgtspējīgi pasākumi \(homo ecos: \)](#)

[Buy smart/zaļais iepirkums viedais iepirkums - „Iekārtu, apgaismojuma, transporta un enerģijas iepirkuma vadlinijas ar energoefektivitātes un vides kritērijiem” vadlinijas sagatavotas Eiropas projekta „Buy smart – Green procurement for smart chasing” ietvaros, ko atbalsta programma „Saprātīga enerģija –Eiropai”](#)

["Zaļais iepirkums pašvaldībās, lai sasniegtu energoefektīvu rezultātu \(PRIMES\)" LVIF](#)

Drukāt

[Atpakaļ](#)



Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

## Biežāk uzdotie jautājumi

***Vai pietiek, ja iepirkumu dokumentācijā norāda, ka piedāvājums jā sagatavo saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumiem Nr. 353 "Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība", vai tomēr ir jānorāda visas noteikumos noteiktās prasības?***

***Cik vispārīga prasība, tik vispārīgs būs piedāvājums.....***

***Iepirkumā iekļaut prasības, kas ir pārbaudāmas, nosakot atbilstošas pārbaudes metodes***



Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

# Biežāk uzdotie jautājumi

## II

**Kā piemērojams** Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumu Nr. 353 "Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība" 1. pielikuma 4. sadaļā norādītais atlases kritērijs (piegādātājs **pēdējo trīs gadu laikā** nav pārkāpis tādu produktu piegādes līgumu nosacījumus, kuri noslēgti saistībā ar zaļajiem publiskajiem iepirkumiem)?



Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

# Biežāk uzdotie jautājumi

## III

**Minētais atlases kritērijs tulkojams kontekstā ar PIL 46. panta trešās daļas 2. punkta regulējumu, līdz ar to pasūtītājs, veicot pārtikas produktu piegādes vai ēdināšanas pakalpojumu iepirkumus, ir tiesīgs izvirzīt prasības attiecībā uz pretendenta tehniskajām un profesionālajām spējām tādejādi, ka piegādātājam iepriekšējo trīs gadu laikā jābūt iegūtai pieredzei tādu pārtikas produktu piegādes līgumu izpildē, kuros izvirzītas prasības attiecībā uz zaļo publisko iepirkumu. Savukārt, lai pierādītu atbilstību minētajam atlases kritērijam, pretendentam būtu jāiesniedz savas pieredzes apraksts un atsauksmes no pasūtītājiem.**

***(IUB viedoklis)***



Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

# Biežāk uzdotie jautājumi IV

**Vai** Ministru kabineta 2017.gada 20.jūnija noteikumu Nr.353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība” (turpmāk – Noteikumi) regulējums **ir obligāti jāpiemēro** iepirkuma procedūrā, kuras galvenais iepirkuma priekšmets (piemēram, būvdarbi) **nav iekļauts Noteikumu 1.pielikumā**, bet kāda no **iepirkuma priekšmeta sastāvdaļām** (piemēram, iekštelpu apgaismojums) ir prece vai pakalpojums, kuram Noteikumu **regulējums piemērojams obligāti**?





Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

# Biežāk uzdotie jautājumi V

Saskaņā ar Noteikumu regulējumu **pasūtītājam** attiecībā uz Noteikumu 1. pielikumā ietvertajām preču un pakalpojumu grupām **ir pienākums piemērot Noteikumu prasības.**

Līdz ar to pasūtītājam, veicot iepirkumu, kura ietvaros tiek iepirktas arī tādas preces vai pakalpojumi, uz kuriem obligāti attiecināmas zaļā publiskā iepirkuma prasības, ir pienākums uz **noteikto iepirkuma priekšmeta daļu attiecināt Noteikumu 1. pielikumā ietvertās prasības** attiecīgajai preču vai pakalpojumu grupai.



Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

# Dzīves cikla izmaksu aprēķināšanas modeļi

- izmaksu kalkulators  
enerģiju patērējošām  
precēm,  
t.sk. mobilā aplikācija



- būvniecības dzīves cikla izmaksu aprēķina  
kalkulators





Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

## Zaļā iepirkuma popularizēšana



Kas ir Zaļais iepirkums,  
kā tas strādā un kādi ir tā ieguvumi?

Kā atpazīt Zaļo iepirkumu?

Zaļā iepirkuma pieredzes stāsti.

- Aktuāla informācija VARAM Internet vietnē:  
[www.varam.gov.lv](http://www.varam.gov.lv) darbības joma – zaļais publiskais iepirkums
- Aktuāla informācija publiskajā vidē, medijos;
- Ekomarķējuma un citu videi draudzīgu preču **marķējumu atpazīstamība**





Vides aizsardzības un  
reģionālās attīstības  
ministrija

# Paldies par uzmanību!

Kontakti: [zpi@varam.gov.lv](mailto:zpi@varam.gov.lv)

Internet: [www.varam.gov.lv](http://www.varam.gov.lv) darbības joma – zaļais publiskais iepirkums

